

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΔΕΡΜΑΤΑ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΤΟΠΟΥ

Την άμεση κήρυξη του κόλπου του Δερματά στο Ηράκλειο ως ιδιαίτερου Ιστορικού Διατηρητέου Μνημείου και Ιστορικού Τόπου εισηγήθηκε το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Ηρακλείου προς το Υπουργείο Πολιτισμού και στην 13η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Επειδή:

1. ο κόλπος του Δερματά συνδέεται με ζωντανές παραδόσεις και πεποιθήσεις του τόπου, αλλά κυρίως είναι άρρηκτα δεμένος με σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα κατά την περίοδο της εικοσαετούς πολιορκίας της Ενετικής CANDIA από τους Οθωμανούς που σήμανε και το τέλος της ιστορίας της, γεγονός που υπερβαίνει τα όρια της τοπικής ιστορίας.

«Κόλπος του Δερματά (Κουμ Καπί) λεγόταν από τους Βενετούς ο όρμος μεταξύ Λιμενικού Περιπτέρου και του Εργοστασίου Ηλεκτροπαραγωγής. Επικοινωνούσε με την πόλη από τη σωζόμενη και σήμερα Πύλη του Δερματά. Στο λιμάνι αυτό αποβιβάστηκαν μια νύχτα του Νοέμβρη 1668 οι ενισχύσεις που οδηγούσε ο κόμης De la Feuillade, γιατί την ημέρα δεν μπορούσαν να πλησιάσουν από τα πυρά των Τούρκων, Αλλά και τότε το πληροφορήθηκαν και άρχισαν τον κανονιοβολισμό. Πολλοί Γάλλοι στρατιώτες πνίγηκαν και η βάρκα που μετέφερε το χρηματοκιβώτιο της αποστολής βυθίστηκε».

(Από την ΚΡΗΤΗ του Στέργιου Σπανάκη)

Σήμερα όλες οι διεθνείς Συμβάσεις και ο νέος Αρχαιολογικός νόμος 3028/2002 αναφέρονται μεταξύ άλλων στην προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, στην οποία περιλαμβάνονται εκτός των μνημείων και οι ιστορικοί τόποι.

2. ο κόλπος του Δερματά βρίσκεται σε επαφή με το παραθαλάσσιο τείχος, -και τα τείχη αποτελούν το σημαντικότερο μνημείο της πόλης-, γειτνιάζει επίσης με την πύλη του Αγίου Ανδρέα και τα διατηρητέα κτίρια της Παλιάς Ηλεκτρικής και του Λιμενικού Περιπτέρου.

3. στον κόλπο του Δερματά σχεδιάζεται από τον Οργανισμό Λιμένος Ηρακλείου η δημιουργία μαρίνας, κατά την πρόβλεψη του Νόμου 2160/1993 ΦΕΚ118/Α /1993.

Η πρόβλεψη αυτή αντιτίθεται στον χωροταξικό σχεδιασμό που υπήρχε για το Ηράκλειο (το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του 1992) που δεν προέβλεπε μαρίνα στον Δερματά, τον οποίο σχεδιασμό αγνόησαν οι υπογράφωντες τον Νόμο 2160/1993 Υπουργοί. Το Γ.Π.Σ. Ηρακλείου, όπως αναθεωρήθηκε το 2003 επίσης δεν προτείνει μαρίνα. Αντίθετα στην συγκεκριμένη περιοχή καθορίζεται ευρύτερη Ζώνη Προστασίας χώρων Ιστορικού -Αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Αυτόν τον εγκεκριμένο χωροταξικό σχεδιασμό του Ηρακλείου (Γ.Π.Σ.), οφείλει να σέβεται κάθε φορέας και πολίτης. Για το λόγο αυτό και ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εξέφρασε δημόσια την αντίθεση του στη δημιουργία μαρίνας στον κόλπο του Δερματά.

Εξάλλου με την Υ.Α. 6525/7.5.65 (ΦΕΚ 360/Β/12.6.1965), η οποία ισχύει μέχρι σήμερα, διότι ποτέ δεν έχει ανακληθεί, ο Δήμος Ηρακλείου χαρακτηρίζεται οργανωμένος αρχαιολογικός χώρος, και, πριν από κάθε κατεδάφιση ή ανέγερση νέας εγκατάστασης, απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.

4. ο κόλπος του Δερματά αποτελεί εξαιρετικό δείγμα συνδυασμού φυσικού τοπίου και

μεσαιωνικών οχυρωματικών κατασκευών, το οποίο κινδυνεύει να καταστραφεί λόγω της έκτασης και του χαρακτήρα των προτεινομένων για την δημιουργία μαρίνας μη αναστρέψιμων παρεμβάσεων.

η κήρυξη του κόλπου του Δερματά ως ιδιαίτερου Ιστορικού Διατηρητέου Μνημείου και Ιστορικού Τόπου είναι άμεση ανάγκη προκειμένου να προστατευθεί η πολιτιστική μας κληρονομιά, η ιστορία, ο σχεδιασμός και το φυσικό περιβάλλον του Ηρακλείου.

το Δ.Σ. του Σ.Α.Ν.Η.